

401/6097

401/6097

השירות הכלכלי
המרכזי

חנה רובינא - 18.2.1992

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

בהתאחדות

באגודת חולון הצעירה

עמותת בולאי חולון (צעירים) פעילה באחרונה בפעולות רבות ולמפגשים נקבעו ההרצאות האלה:

29.1.92 אבי וובר (הצעיר) - על איסוף קלאסי - אוסף בואריה

12.2.92 לביא בלאו - איסוף תימטי - בנושא מוסיקה

19.2.92 ד"ר ואלך - נושאי איסוף חדשים בישראל.

11.3.92 אחובה קליינר - המכתב והעברתו מ-1800 עד 1840

25.3.92 חיים בסן - השוק האירופי המשותף בנושא בולאי

8.4.92 יוסף לבקוביץ - יודאיקה

פגישות בחוג וההרצאות מתקיימות במכון האוניברסיטאי העירוני, רח' גאולים 25, חולון - בקומה ג', בכל יום ד', משעה 18.45 עד 20.00.

תיקון טעות

בטעות הוזכר בחוברת דצמבר שלזר סגל נולד ביילנה שבלטביה, הנכון הוא שוילנה היא בליטה. חן חן לסיון בלל מגבעתיים.

ד"ר יוסף ואלך

מכירות פומביות של

בולים, מעטפות

ואמצעי תשלום

PUBLIC AUCTIONS
ISRAEL and HOLYLAND
SPECIALIST
Dr. JOSEF WALLACH
P.O.BOX 1414 REHOVOT
Phone 08-467274, 461010

חיפה

עמותת הבולאים בחיפה קיימה את אסיפתה השנתית ב-29 בדצמבר 91, בנוכחות 52 איש.

נבחר וועד בהרכב הבא: יו"ר ד"ר ירמיהו רימון; מזכיר - מוטי קרמנר; גזבר - קלמן בר-אילן; פעילות נוער - שלום ברגר; חברי וועד נוספים: אוסקר בונמל, ד"ר מ. ויינשטיין, זאב ברק, אריה לביא ויצחק שפרינצק.

להלן תוכנית הפעילות:

30 ינואר 92 - סדנא לבולאות תימטית

13 פברואר 92 - הצגת אוסף בולי מצרים

27 פברואר 92 - סדנא לבולאות תימטית

12 מרס 92 - איסוף בולים ע"י נוער - כיצד?

26 מרס 92 - סדנא לבולאות תימטית

בימי א' - פעילות חילופין רגילה.

באריאל - חוג בולאי

באריאל נוסד באחרונה חוג בולאי חדש "עמותת בולאי אריאל והשומרון" ובו 10 חברים.

החוג מתכנס כל שבועיים באריאל. פרטים אצל המזכיר בני קורן - טל: 03-9366108

או ניר וינטרוב טל: 03-9366418.

אספנים מהסביבה מוזמנים להצטרף.

בעמותת ראשון לציון

באסיפה הכללית השנתית של העמותה הבולאית בראש"צ, נבחר ועד חדש בהרכב הבא: גדעון לוי, יו"ר; ליאופולד שטיין, גזבר; אבנר לוי, ספרן.

האסיפה התקיימה ב-23 בינואר 92. בשנה

האחרונה הצטרפו לאגודה 6 עולים חדשים, והחוג מונה כיום 29 חברים, ועוד חוג נוער שפעילותו תתחדש באביב.

באגודה תוכננה תערוכה בפסח 1992, בסיוע

העיריה וההתאחדות, אולם נאלצו לדחות

התערוכה לשנה הבאה - בין היתר עקב מחסור במסגרות תצוגה.

פגישות האגודה נערכות במועדון העיריה שברח' עולי הגרדום 30, בין השעות 19.30 - 17.30, פעם

בשבועיים. הפגישות הבאות תערכנה ב-13 וב-27 בפברואר 92, ו-12 ו-26 במרס 92.

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly Israel Philatelic Federation

בטאון התאחדות בולאי ישראל

EDITOR: ARIE LYNN

REDACTION:

Dr. A. LEIBU, Dr. SHIMONI W. Y. TSACHOR

JANUARY - FEBRUARY 1992

העורך: אריה לין

המערכת: ד"ר א. ליבוביץ, ד"ר צ. שמעוני, י. צחור

ת.ד. 21224, ת"א מיקוד: 61211, טל. 03-454054

שבט - אדר א' תשנ"ב

בתוכן

בטור אחד

- 2 בהתאחדות בולאי ישראל
- 3 בטור אחד
- 4-5 חדשות הבולאות בישראל
- 6 דיוקנאות נשים בבולי ישראל
- 7 תערוכות
- 8 בשוק הבולים בישראל
- 9-11 סדום המבודדת והנצורה
- 12-13 קולנוע כנושא לאיסוף
- 14-15 מקסימפליה
- 16 שרידי ביכ"ע בוינה והקופסה הכחולה
- 17 מיסדו היהודי של בנק מדורו
- 18 אף מילה לשוארץ
- 19 בולי רוסיה החדשים
- 20 האם יש לתת בולים לנוער
- 21 מכאן ומשם
- 23 מכתבים למערכת, מעוניינים בחליפין

באחרונה, יותר מתמיד, מושמעת ביקורת על ריכוז הנפקות בולים בשרות הבולאי שלנו, כשבשיא היו שתי ההנפקות האחרונות - גיליונית זכרון הבלתי מנוקבת, שהוקדשה למוסיון הדואר שמוקם עתה ברמת אביב וההנפקה של פברואר 1992 ביותר מ-60 ש"ח.

אכן, שתי ההנפקות חיוניות ואיש אינו פוסל עצם הופעת הבולים וגיליונות הזכרון. אבל הנפקות בריכוז כפי שהיה, הוא פגם טקטי, שאפשר היה למנוע אותו.

בשרות הבולאי מדגישים שיש קושי בפיזור יתר של ההנפקות, אבל לעניות דעתנו אסור לחזור על מה שהיה בחודשים האחרונים, כי זהו בומרנג שעשוי להתנקם בשרות הבולאי עצמו.

★ ★ ★

★ ★ ★

העליה מרוסיה הביאה עמה לא מעט אספני בולים, אך, לצערנו, קשיי יום בקליטתם, מונעים מרבים מהם להצטרף למועדון כלשהו על בסיס חברות מלאה. לעולים מרוסיה קשה לשלם את דמי החבר וגם הוצאות הנסיעה למועדון ורבים מהם, בודאי לא מגיעים מסיבה זו למועדונים, וחבל. ידוע לנו שבכמה מועדונים יש התחשבות מיוחדת בבולאים העולים וזה בודאי נכון, אבל יש לעשות הכל, שדמי חבר במועדון יהיו נמוכים במידה כזאת שלא יהיו גורם לויתור על המועדון, חן מקרב העולים והן מקרב הוותיקים.

אריה לין

דמי חבר בעמותות השונות שונים מעמותה לעמותה וזאת, כמובן, מסיבות אובייקטיביות של מועדונים מסובסדים, עמותות ללא מועדון ומועדונים שחייבים לשאת בכל הוצאות הארנונה והתחזוקה שהם, כשלעצמם, יקרים בדרך כלל.

מסתבר שברוב המקרים לא ניתן להקטין בהוצאות המועדון ואי-לכך קשה להקטין את דמי החבר. אם בכל זאת יוכח שדמי-החבר הגבוהים מרחיקים חברים ממועדון, לא יהיה מנוס מלחפש מקורות הכנסה וולונטריים, או יוזמים בצורת תרומות, מכירות פומביות וכדומה. העיקר לא להביא להקטנת מספר חברי העמותה.

לכנרת ולשומרונים - עשרה בולים

השומרונים טרם צוינו בבולי-דואר מיוחדים ולאחר שמרבית המיעוטים במדינת ישראל כבר זכו בבולי דואר ייחודיים, בא תורם של השומרונים.

על-פי המסורת המקראית אין השומרונים חלק משבטי ישראל, שכן מסופר בספר מלכים ב' שמלך אשור הביא מתיישבים חדשים לארץ ישראל והושיבם במקומם של אלה שהגלה אשורה. הם נקראו שומרונים על-שם המקום שנושבו - בשומרון, בעיר שמר...

לפי השומרונים הם שרידים של עשרת השבטים. הדת השומרונית מבוססת על חמשת עיקרי אמונה שהם ה"אני מאמין" שלהם: אמונה באל אחד, בעבדו משה, בתורת משה, בהר גריזים וביום נקם ושלם - אחרית הימים והתגלות המשיח.

לשומרונים שבעה חגים: חג הפסח, חג המצות, החדש השביעי (מקביל לראש השנה בלוח העברי); יום הכיפורים, חג הסוכות ויום שמיני עצרת.

כל בני העדה השומרונית חיים בארץ ומספרם כחמש מאות וחמישים נפש (במאה הרביעית לספירה היה מספרם יותר ממיליון). השומרונים מרוכזים בחולון ובהר הגריזים.

בול לפלמ"ח

השלישי בבולי מחתרות - אחרי בול אצ"ל ובול לח"י הוא בול הפלמ"ח, עם סמל הפלמ"ח וקטע משירו של זורבל גלעדי "מסביב יהום הסער..." (18.2.92). הבול עוצב בידי גדעון שיגא ויהיה בערך נקוב של 1.5 שקל.

מחווה למפלס הכנרת

הכנרת זכתה החורף לכותרות בגין המפלס שעלה, אבל כללית מדינת ישראל מוגבלת מאד במקורות המים שלה ובשנים האחרונות היא מתקשה לספק את צרכיה להשקיה, לתעשייה ולשימושים ביתיים.

סימלית אפשר, אולי, לראות בסידרת הבולים החדשים שהוקדשו לכנרת מחווה לימה, שהשנה התברכה בשפע מים, כי הלא היא המאגר העילי היחיד בארץ למים מתוקים ולפי הידוע, המאגר הנמוך בעולם למים מתוקים לשתייה ולחקלאות. לכנרת הוקדשו איפוא, 9 בולים ב-3 תמונות שונות: דיג, שיט ותיירות.

שלושת הבולים, פרי מכחולה של רונית סלומון, מופיעים בגליון בן 9 בולים, כשסדר הבולים משתנה בכל שורה וכך נוצרו הרבה ואריאציות של צמדים. אפשר לקבל שני בולים, לדוגמא, שהדגים מצד ימין והשיט משמאל, השיט מימין והדגים משמאל וכנ"ל עם כל שלושת הנושאים שבגליון.

בס"ה גליון מעניין, אבל, מחירו 7.65 ש"ח. בגליון 3 שבלים בלבד בשורת הבולים התחתונה. צבי אורטנברג, יו"ר מינהלת הכנרת, מציין שבסמיכות לירדן המוביל אל הכנרת את מימיו, פרושים יישובים חקלאיים אשר עושים את אגן ההיקוות של הכנרת למוקד פעילות מבורכת, אך בעל סיכון לאיכות מי האגם.

חומרי הזיהום הם מוצר לוואי בלתי נמנע המוסע אל הכנרת בזרימות עיליות או תת-קרקעיות וזה, כמובן, מזהם את האגם בביוב, אשפה, שאריות חומרי הדברה ורעלים אחרים.

שלושת בולי הסידרה של הכנרת מתארים את פניה היפים של הימה כמקור מים מרכזי במדינה. הבולים הופיעו ב-18.2.92.

חותמות חדשות

ב-20.2.92 נפתחה סוכנות דואר מסוג ב' באורנית. בחותמת הדואר החדשה נכללה המלה צה"ל.

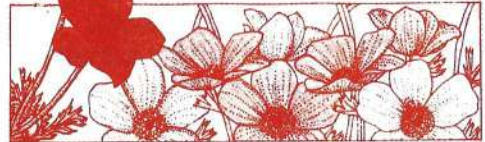
חמש חותמות אירוע חדשות הוטבעו ב-18.2.92, לרגל הופעת בולים חדשים:

- 1 - חותמת מוקדשת לרבקה גובר
- 2 - חותמת לרגל הופעת בולי כנרת
- 3 - 50 שנה לפלמ"ח - ירושלים
- 4 - חותמת שומרונים - חולון
- 5 - חותמת להופעת בולי כלניות - קונטרסים וגיליון הפוכים.

ביום שלישי, (18.2.92), הופיעו למכירה קונטרס חדש לבולים ללא עריך למשלוח מכתבים בדואר רגיל בפנים הארץ (בולי כלנית). כריכת הקונטרס החדש שונה מקודמתה במבנה צבעיה ובכך שהיא נושאת את סמל רשות הדואר.

בולי כלנית

20 בולים למשלוח מכתבים רגילים בארץ

הקונטרס מורכב מ-2 שורות המכיל 20 בולים ללא עריך, והוא נמכר החל מן התאריך הנ"ל בכל יחידות הדואר בארץ.

מחירו של הקונטרס נקבע לפי ערכם של הבולים בעת הרכישה, הקונטרס נמכר כמו כל פריט בולאי אחר, ללא כל חותמת.

הקונטרס סופק למנויי השירות הבולאי במסגרת הזמנתם הקבועה והוא צורך למשלוח הבולים שהופיעו בחודש פברואר 1992.

בוטל דואר-נע 2

במסגרת פעולות רשות הדואר לחסכון והתייעלות, יצומצמו מספר קוי דואר נע.

ההערכות החדשה של קוי הדואר הנע תופעל בשלב ראשון לנסיון. והמשך הפעלתה ייקבע לאור תוצאות הנסיון.

ביום 1.1.92 בוטל, קו דואר-נע הנגב 2 (נבצר מאתנו להביא הידיעה לידיעת הקהל מראש).

50 לנפילתו של יאיר

חותמת אירוע מיוחדת הוטבעה ב-30.1.92 במלאות 50 שנה לנפילתו של יאיר שטרן, מפקד אירגון לח"י, סניף הדואר המיוחד פעל במוסיון לח"י, רח' שטרן 8, תל-אביב.

3 פעמים יאיר

במלאות 50 שנה לאירגון המחתרת לח"י הופיע בול מיוחד שנוצל לכמה פריטים בולאיים נוספים.

הופיע דף מזכרת חגיגי, מעטפה עם חותמת אירוע 50 שנה לח"י עם דיוקן יאיר מלפני שנים בגלויה

בולים לרבקה גובר וחנה רובינא

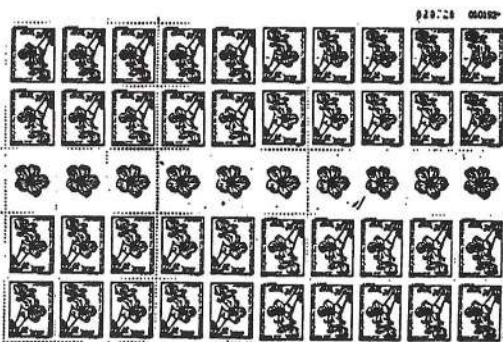
חנה רובינא - בול שני

בול חנה רובינא הוא למעשה בול שני שהוקדש לגברת הראשונה של הבימה, שכן גם הבול שהוקדש ל"הבימה" מציג את רובינא בקטע משחק. הפעם ציירה רות בקמן דיוקן רובינא בלבד, אבל כסגנונה של הציירת - גם במקרה זה שלוש פעמים אותו דיוקן.

חנה רובינא עלתה ארצה בשנת 1928 יחד עם חברה מתיאטרון "הבימה" שנוסד קודם לכן בוארשה בשם "הבימה העברית".

ההמשך ידוע - חנה רובינא היתה הגברת הראשונה של התיאטרון העברי ושיחקה בתפקידים רבים כשבכל ההצגות גילמה את דמויותיה באופן שהצטיין באמת ובכנות. ב-1956 קיבלה את פרס ישראל לאמנות התיאטרון. היא נפטרה בתל-אביב ב-1980.

הבול לזכרה של רובינא צוייר לפי צילומים של רובינא בצעירותה. בשובל - בניין "הבימה" הישן. ערכו הנקוב של הבול - 0.80 אגורות.

בול כלנית - גיליון אשנב, בולים הפוכים להכנת קונטרסים.

ב-18 בפברואר צפוי בול זיכרון מיוחד לרבקה גובר ועלון ההסברה שילווה את הבול, נכתב באופן יוצא מן הכלל על ידי שני אישים - יגאל אלמגור (רוימי) וח"כ שמעון פרס.

רבקה גובר שיכלה שני בנים - שניהם במלחמת השחרור. הבכור, אפרים, נפל בפוקדו על כפר אוריה וחדשיים אחרי-כן, נפל אחיו, צבי, בערבות הנגב באדמות חוליקאת.

בול רבקה גובר צוייר בידי רות בקמן.

הוא עוצב בסיגנון מיוחד לציירת המציגה שלוש פנים של אותה דמות בכל בול.

מעשיה של רבקה (1902-1981) משמשים סמל ומופת לדבקות במפעל הציוני, אותו ליוותה מאז גרותה באוקראינה ועלייתה ארצה ב-1925.

רבקה ומרדכי גובר נמנו עם מייסדי המושב כפר ביל"ו ולאחר מכן כפר וארבורג.

רבקה היתה בין המתנדבות לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה ואחר-כך נלחמה במלחמת העצמאות ואיבדה את היקר ביותר - שני בניה.

למרות הצער והכאב הבלתי נשכח, המשיכה לתרום בכל יכולתה לחברה הישראלית הנבנית ויחד עם בעלה עסקה בקליטת עלייה והקמת יישובים חדשים. בערוב ימיה עקרה עם בעלה למושב "כפר אחים", על שם שני בניהם, והמשיכה בפעילות למען הזולת. שנותיה האחרונות עברו עליה בבית אבות בתל-אביב, בעיקר בשל מחלת בעלה. היא כתבה מספר ספרים, שאחדים מהם אף תורגמו לשפות זרות.

בן-גוריון הוא שכנה אותה בשם "אם הבנים", ואילו ח"כ שמעון פרס כותב עליה ש"היתה ייחוד נפלא שהביא לתלמים בשדה ולרוח בעם. השכול שידעה - לא הכניעה". בשובל הבול של רבקה גובר מודפס נוף חבל לכיש שבפיתוחו הקדישה פרק מחייה. ערכו הנקוב של הבול 1.5 ש"ח.

תערוכות

בסדנת ההדרכה בשרות הבולאי ביפו, התקיים כנס מדריכים לבולאות בקרב חוגי נוער (18.2.92) והשתתפו בו כ-20 מורים ומדריכים מכל הארץ. המפגש הוקדש לצרכי לימוד נושא הבולאות בחוגי נוער, במיוחד בבתי ספר. הכנס אורגן המחלקה לחינוך לבולאות ונוער שליד השרות הבולאי, בהנהלתה של שוש כהן. עדינה ליאור הרצתה על דרכים ומטודות בהדרכה בולאית ורון ברגר הדגים תצוגת אוסף בנושא מחשב. כנושא בולאי.

בג'רסיי - פיטר פן

בולי קריסמס של גרסיי הוקדשו לאגדת פיטר פן. הופיעו ארבעה בולים. למעוניינים נציין שדואר גרסיי מפיץ עדיין בולים משנת 1977. מכירתה של הסידרה מן המניין משנת 1977 תופסק רק ב- 31.12. עדיין נמכרים שם עשרות בולים שהופיעו למי שנים.

באוסטרליה - 500 למסעות קולומבוס

תערוכות

בתערוכת הבולים העולמית של נוער במונטריאול (25-29.3.92) יטלו חלק 13 אספנים מישראל. נציג ישראל בתערוכה ושופט יהיה הקברניט **יעקב שבתאי**. הוא ישמש גם נציג בוועידת הנוער הבין-לאומית ומועמד ההתאחדות לנשיאות הוועדה.

להלו המציגים:

עמיחי גוד (גשר הזיו), תעופה בישראל;
 שלומי וולפגר (נתניה) כדור רגל;
 יריב אברהם (נתניה) שייט;
 מיכאל ארגוב (נתניה), הסוס בשרות הדואר;
 גיא שיפטן (הוד השרון), דואר ימי;
 בני מנטון (הרצליה) תוכנית החלל האמריקאית;
 יובל רונן (הרצליה) התפתחות הילד;
 רוני סלנט (הרצליה) כדור רגל;
 אלעד כהן (חולון) הסוס בשרות האדם;
 נטע כהן (חולון) משפחת החתולים;
 נועם פינגר (עומר) שחמט;
 שי פינגר (עומר) תוכנית החלל האמריקאית;
 שי שבתאי (רמת גן) משואה לתקומה;

"קולומביה 92" - לא שיגרתית

תערוכת "קולומביה 92" שתיערך בשיקאגו בין ה- 16.92-23.5 תהיה תערוכה לא שיגריתית. התערוכה תכלול תחת גג אחד מספר תערוכות עצמאיות של אגודות אמריקאיות. גם אגודת בולאי ישראל בארה"ב S.I.P. משתתפת בתערוכה עצמאית עם כ-100 מסגרות של חומר מארץ הקודש. ישראל תיוצג בתערוכה ע"י חבר נשיאות הוועה"פ, יעקב שבתאי, שישמש גם שופט בתערוכת "הוולילנד" במסגרת "קולומביה 92". בתערוכה צפוי קונגרס של S.I.P., בו ייבחר בין השאר נשיא חדש, במקומו של ד"ר אמיל דיקשטיין, מועמד לנשיא W.P.C. (אגודת הגג של אספני ישראל, יודאיקה וארץ הקודש).

פולין - ישראל - תערוכת גומלין

תערוכה דו-לאומית - פולין-ישראל, במסגרת היחסים הביטורליים בין שתי המדינות ובהמשך לתערוכת חיפה-פולין, שהיתה ב-1991 בישראל, צפויה הקיץ בפולין (30.5-6.6.1992).

התערוכה בפולין תהיה בעיר קאטוביץ ונציגה בישראל הוא **אריה לין**, ת.ד. 21224, ת"א 61-211. (טל. 03-454054).

המעוניינים להציג בתערוכה הנ"ל יפנו אל אריה לין לפי הכתובת הנ"ל.

שוק הבולים בישראל

בתרדמה

מאת אריה לין

הביטוי "תרדמת קיץ" מתאים במקרה שלנו גם בחורף, שכן כל המצוי מעט בשוק הבולים שלנו, יודה שאכן השוק רדום למדי.

לפני מספר שנים היו בארץ הזמנות גדולות, יחסית, לבולי ישראל מסוימים, בעלי שוהל, משנות השישים והשבעים והיתה הרגשה לעתים שהמלאי הולך ואזל. מפי המזמינים שמענו, לא אחת, שאכן יש קושי למלא הזמנות של 2000-3000 בולי שוהל מסוג אחד ואם כך הדבר, הרי שקרוב היום שלתופעה תהיה השפעה על מחיר הבולים, כי סוף סוף ההיצע הולך וקטן.

מסתבר שהתופעה היתה זמנית והדרישה לבולי ישראל בהיקף מסחרי לא חזרה יותר ומאידך גיסא יותר ויותר אספנים וסוחרים "מחסלים" מלאים ולשוק מוזרמים בולים בכמויות גדולות מדי. לשתי התופעות השפעה שלילית על שוק הבולים וזו בדיוק הסיבה שיש עודפי היצע לעומת ביקוש. לסיבות האלה נוסף גם שמספר האספנים המתמידים לאסוף בולי ישראל הוא בירידה מתמדת ובמקביל אין עליה במספר אספנים חדשים, שבולי ישראל מעניינים אותם.

כל אלה חברו יחד והתוצאה - משבר מתמשך בענף בולי ישראל, הן בשוק החופשי, דהיינו סוחרים והן בבית היוצר, השרות הבולאי.

מה בכל זאת אוספים?

אכן יש פרדוקס מסוים בסחר בולי ישראל, שכן הנכון הוא שיש מסחר בבולים, אך הסחורה היא סלקטיבית ביותר.

המכירות הפומביות משגשגות ובמדה רבה בגין סחורה ישראלית, כלומר בולי ישראל וחומר ישראלי.

בעוד שבסחר בולים נורמלי יש חשיבות לממכר בולים ברמות שונות והיקפים שונים - כלומר גם בולים זולים וגם בולים בהיקף גדול. לא כן במכירות הפומביות. באלה ניתן למכור בול ד"ע, למשל, ב-1000 ש"ח ולא ניתן למכור 100 בולים בני ש"ח אחד, או בכלל בולים זולים - לא בודדים ולא בכמויות.

לקוחות בולאיים הם בדרך כלל כאלה שמצטרפים לתחביב ומתחילים לאסוף וכמובן

לרכוש בולים, או כאלה שמפתחים נושא חדש, לעתים לתצוגה, והם מוכנים לרכוש חומר שחסר להם, כמעט בכל מחיר.

לצערנו - אספנים חדשים לא מגיעים לשורותינו. בקרב האספנים הוותיקים יש נשירה ומה שנותר זו הקבוצה השלישית, שלמטרותיה מוכנה לרכוש חומר, כמעט בכל מחיר... והחומר הוא פריטים נדירים בבולאות ישראל, לרוב בלתי שגרתיים, בצורת מכתבים, חותמות ומסמכים, אבל לא חומר שוטף מתוך האספקה הרגילה של השרות הבולאי. זה לא נעים אבל זו עובדה. אני מניח שאפשר למצוא סיבות לתופעה, אולי אף דרכים למניעתה, אבל בשלב זה זהו חומר למחשבה.

בבית לחם - חותמת

חותמת ציורית מיוחדת הוטבעה ב-24.12.91 בסניף הדואר החדש בבית-לחם, לרגל חג-המולד 1991.

חותמת דומה הוטבעה בנצרת, במשרדי חברת האוטובוס "הגליל".

בחותמת של בית-לחם מופיע גם השם צה"ל, כמקובל בחותמות דואר ביהודה, שומרון ועזה.

דואר ראשון בקרוונים

ב-1 בינואר 1992 נפתחה סוכנות דואר מסוג ב' במרכז אתר הקרוונים בנחל בקע בבאר-שבע והוטבעה חותמת "באר-שבע 46".

כבוד למס הכנסה

מס הכנסה, שלא הכל אוהבים אותו, זכה לכבוד מיוחד בצורת חותמת אירוע במלאת 50 שנה לייסודו.

הופעל סניף דואר מיוחד בדואר אלנבי בתל-אביב והוטבעה שם חותמת אירוע מיוחדת לרגל יובל ה-50 להנהגת מס הכנסה בארץ-ישראל.

סדום המבודדת והנצורה

ב-1948

מאת צבי אלכסנדר / לונדון

ב-1948, הדרך היחידה שחברה את ים המוות עם שאר חלקי המדינה, היתה דרך ירושלים. כלי הרכב היו טרף להתקפות החל מראשית השנה והתנועה היתה תחת ליווי מזוין. ב-10/4/48 גם דרך זו לא היתה בשימוש וכל קשר מתאריך זה עם ים המלח, היה דרך האוויר.

מראשית שנת 1948, היה איזור צפון ים המלח ואיזור סדום, נתונים להטרדות בלתי פוסקות של כנופיות ערביות וכן של לגיונרים מעבר הירדן. הספקת המים שובשה במזיד ואף חובלה, פועלים הותקפו ונכלאו בירדן ויריות נורו ממארבים.

לאחר הכרזת עצמאות ישראל ב-14/5/1948, ופלישת צבאות ערב לאחריה, הוחלט לפנות את תושבי צפון ים המלח. ב-20/5/1948, כל חברי קיבוץ בית הערבה, פועלי הפוספטים וחברי ההגנה והפלמ"ח פנו מן האיזור לסדום ודרום ים-המלח. לפני הפינוי, הצליחו לחבל במפעל הפוספטים על מתקניו, לפני שפלוש לשם כוחות הלגיון הערבי מעבר הירדן.

הזכות לניצול המינרלים מים המלח - סודיום וברומיד, הושגה מממשלת המנדט ב-1930 ע"י משה נובומאיסקי שעוד החל במשא ומתן על-כך עם הטורקים ב-1911. נוצרה חברה בריטית בע"מ ששלטה על צפון ים-המלח בארץ ובעבר הירדן. כיוון שהיה דרוש שטח נוסף לפעילות אידוי תקינה, הורחבו הזכויות לדרום הים - איזור סדום.

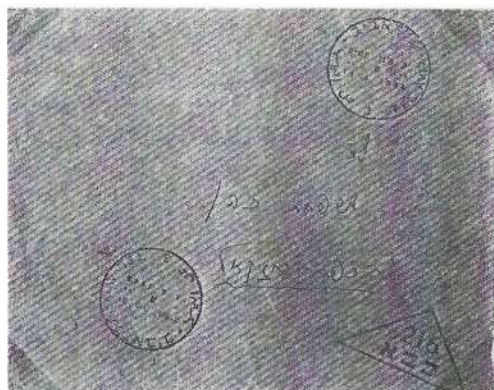
ראשוני הפועלים באיזור הדרומי הראוי היו 19 מתנדבים חברי קיבוץ ו-8 פקידים מחברת הפוספטים שהגיעו לאיזור ב-1/5/1934.

קיבוץ בית הערבה נוסד באיזור הצפון, ליד גשר עבדאללה, הקיבוץ עצמו נחרב ע"י כוח ערבי לאחר פינוי ב-1948. עם הגעתם של מפוני צפון ים המלח לדרומו, מנתה אוכלוסית סדום - 700 נפש.

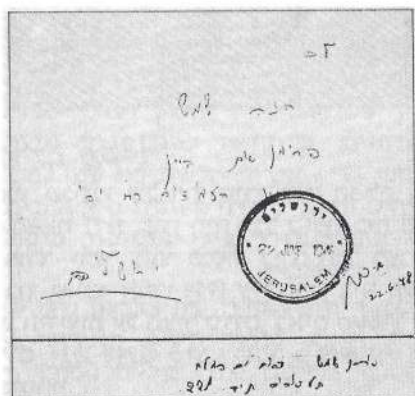
משפחות המפונים מבית הערבה, הועברו לקיבוץ שפיים, צפונית מהרצליה. ב-6/6/48 החלה הפגזה חריפה של הלגיון על סדום והתקפות הערבים באיזור נמשכו לסרוגין עד לנובמבר 1948.

דיווח למטה הכללי

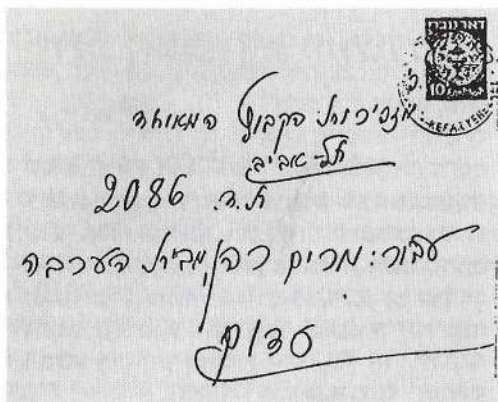
בהתחלה, נשכחה מעט סדום, בגלל חצי המלחמה בחזיתות אחרות. כשבסוף הגיעה

משלחת המטה הכללי לסדום ב-29/6/48, היא מסרה את הדיווח על האיזור ב-4/7/48. בדיווחם הם מתייחסים לאוכלוסית סדום כדלקמן: 86 חברים (67 גברים ו-19 נשים) מקיבוץ בית הערבה, 73 חברי הפלמ"ח (כולל 20 נשים) ו-152 פועלי מפעלי הפוספטים. בדו"ח הם מוסיפים... "שהמורל בסדום נמוך ביותר, האיזור נשכח ע"י הצבא מבחינה מנהלית. הוא מעולם לא קיבל הנחיות ופקודות מהמטה הכללי ושום קשר מנהלי לא נוצר איתם".

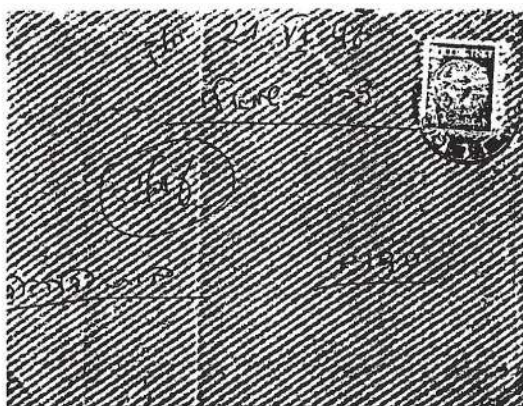
את המצב ניתן לראות לפי ההתכתבות והמעטפות המתוארות להלן. במעטפה מ"תקופת השכיחה", שהזכרנו למעלה - כותבת מרים כהן, חברת קיבוץ בית הערבה. המכתב הגיע באוויר בסביבות ה-18/6/48. המכתב נתקבל ע"י "קונסול" סדום (ראה בתוספת) בשדה דב בתל-אביב והועבר לדואר אזרחי שהעבירו לקיבוץ כפר יחזקאל ללא ביול. למרות "ההזנחה המנהלית", עליה דווח ב-4/7/48 התנהל הדואר באמצעות הדואר הצבאי - כב"א (כוחות ביטחון ארציים) 216 היתה ממונה על איזור סדום כבר באמצע יוני, 1948. (גם צבי ברסט המנוח, מציין שכב"א 216 שימשו את איזור סדום - HLPH מס' 20 עמ' 999).

מכתב אחר מ"תקופת השיכחה" זהו מכתב שהוטס פעמיים - מסדום הנצורה לתל-אביב וממנה לירושלים, לשם הגיע ב-22/6/48. בירושלים קיבל את חותמת השחרור, שאז היתה ביום השני בשימוש. ס. רנן, מנהל הדואר בירושלים, חתם ליד החותמת, כנראה כדי לאשר את אי-ביוול המכתב, השולח, אהרון שמש, עתה פקיד בכיר במשרד החוץ הישראלי, השתייך לגדוד "מישמש" של הבריגדה הירושלמית ושרת בסדום. את כתובתו בצד האחורי של המכתב הוא רשם: "דרום איזור ים-המלח, ת"א, ת.ד. 221".

ביטחון שהמכתב יגיע, ושנית יש מלחמה והביטחון דורש אי העברת אינפורמציה. ודאי ידוע לך שלפני שבועיים עזבנו את בית הערבה. לפני הפניתי שלחנו את הנשים עם הילדים לשפיים... יש לנו קשרים טובים עם שפיים ומקבלים מהם דואר לעיתים קרובות, באמצעות האוויר..."

מכתב אחר נשלח ב-21/6/48 עם חותמת קרית מוצקין מן ה-24/6/48. לצבי שמאלי, מפקד ההגנה בסדום. מכתב מן ה-7/7/48 למזכירות תנועת הקיבוצים בת"א שהיה מן נקודת איסוף למכתבים של קיבוצים נצורים. מכתב נוסף

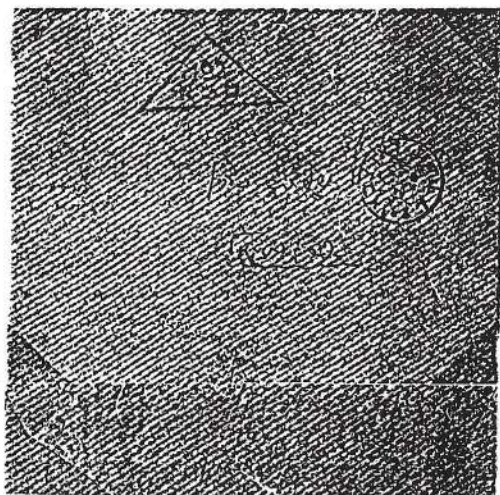

עדויות מספר

מענין מכתבו של דוד קורן מים המלח לאימו בירושלים (דוד קורן היה חבר קיבוץ בית הערבה ומאוחר יותר, חבר כנסת. כיום חבר גשר הזיו, קיבוץ שנוצר אחרי 1948 ע"י חברי בית הערבה). רוב הידיעות על מצור סדום, באים מספרו "הגנת סדום 1934-1948" שיצא לאור ב-1989 ע"י משרד הביטחון.

ב-26/4/48 הוא כותב: "הדרך מירושלים לים המלח נותקה זה 3 שבועות. כעת אנו שומעים שגם הדרך מירושלים לת"א נותקה ומי יודע לכמה זמן. בכל מקרה, אני שולח מכתב זה בדואר אוויר והוא יגיע מחר. הם ישלחו אותו מת"א. אם יהיה קשר בין ת"א לירושלים, כתבי לי לפי הכתובת הבאה: בית הערבה, ת.ד. 2086, ת"א. את גם יכולה לכתוב לחנה (אשתו של קורן) בשפיים שתוכל להעביר את מכתבך אלי."

המכתב מן ה-4/6/48: "שלחתי לך מספר מכתבים מבית הערבה, (מהתקופה שהיו בצפון ים המלח, בקיבוץ) ולא קבלתי תשובה. אני באמת מודאג. קשה מאד לכתוב, קודם כל אין

ממרים כהן מה-12/7/48 מראה שבתאריך זה כבר היה קשר מסדום לדואר צבאי (מס' 3) עם "כב"א" מוחלף למס' 192. מספר זה נשאר בתוקף עד סוף המלחמה.

לאחר כיבוש ב"ש באוקטובר 1948, נפתחה הדרך לסדום ב-25/11/48 והמצור הוסר - (תודתי למרוין סיגל על חלק מן החומר המתואר למעלה).

תצפיות

בריטניה ב-1992

דואר בריטניה פרסם את תכנית ההנפקות שלו לשנת 1992 ובה תשע הופעות:

הסדרה הראשונה הוקדשה לעונות השנה והבולים הראשונים הם בעלי חיים של חורף (14.1.92) - אחר-כך - 6 בפברואר, הופיעה סידרה בת חמישה צמדים בשורה אחת, בהם המלכה בתמונות שונות בחייה;

המשורר אלפרד לורד טניסון יופיע בסדרה של ארבעה בולי-זיכרון, ב-10 במרץ; מלאת 500 שנה לגיליו של קולומבוס יוזכרו בבולי "אירופה" המסורתיים, שיוקדשו לקולומבוס ותערוכת "אקספו '92" - אפריל; מלאת 350 שנה למלחמת האזרחים יוזכרו בסדרה מיוחדת ב-16 ביוני; ב-21 ביולי תופיע סדרת בולי מוסיקה, מוקדשים לגילברט וסאליבאן;

בספטמבר תופיע סדרה בת ארבעה בולי ילדים לאיכות חיים; לכבוד השוק האירופי - 13 באוקטובר; בנובמבר 1991 - בולי חג המולד.

לכבוד הבי.בי.סי

תחנת ממסר, אנטנות ולוויני תקשורת הם התמונות בסדרת הבולים החדשה של איי אסונסיון, לכבוד רדיו בי.בי.סי.

★ ★ ★

באוסטרליה הופיעה גליונית זיכרון ובול בודד במלאת 200 שנה לחקר מערב אוסטרליה. בגליונית שתי דמויות - ג'ורג' ונקובר ואדוארד ג'ון אייר.

★ ★ ★

בנסיכות עומאן הופיעו שני בולים עם סמלי המדינה ודיוקן השליט. הבולים הודפסו בזהב וגזורים בצורת מתומן.

תוספות/(המשך סדום הנצורה)

תופעת "קונסול" הגיע לידעתי לא מזמן. אני מצטט ממכתב של אליהו פשר מקיבוץ כברי שאף הוא נוסד ממפוני בית הערבה - אליהו פשר היה הקונסול מסדום בת"א והוא מתאר במכתב את תפקידיו בתור שכזה:

הגעתי לת"א (באוור) ב-1/7/48 מסדום לטיפול רפואי. דוד קורן קרא לי והציע לי להיות קונסול סדום. תפקידי הראשון היה לטפל בטרגדיה איומה שקרתה לטיסה מסדום שנחתה נחיתת אונס ליד נבי רובין ו-4 מן הנוסעים בתוכם 2 חברי בית הערבה, נרצחו ע"י הערבים.

תפקידי היה להיות קונסול סדום בשדה התעופה שדה דב, ת"א. השתייכתי לקונסולט בירושלים שהיה בבית רומנו, רח' יפו, 9 תחת פיקודו של יעקב פת. יחד איתי היה הקונסול של גוש עציון - תנך חמלניק. אנו (הקונסולים) טפלנו בכל העניינים הקשורים בישובים שנכבשו על-ידי הלגיון הערבי. כיוון שכל חברי גוש עציון היו שבויי מלחמה ואילו המשפחות ומשפחות מתישבי עטרת (צפון ירושלים) יושבו ביפו, תפקידי העיקרי היה קשר אווירי עם סדום.

בנוסף למשלוחי נשק ואנשים לפי דרישת אבי שמאלי, היו לנו טיפולים בבעיות פצועים וטיפול במשפחות של העובדים במפעל הפוספטים שנתרו בסדום.

כל בוקר, בשעה 4.00 אספתי דואר שהגיע לקונסולט וזה שהגיע לתנועת הקיבוצים (ת.ד. 2086, ראה צילום) ולקחתיו לשדה תל-נוף. בשדה תעופה בריטי לשעבר, זה, אספתי את הדואר שהגיע מסדום והבאתיו ל-A.P.O. (A.P.O. No. 3) שגם היה בבית רומנו.

לא היינו מגויסים באופן רשמי בסדום ולכן לא היה לי מספר צבאי ולא פנקס חוגר. כל מה שהיה ברשותי זה מסמך קונסולרי חתום בידי יעקב פת, בעזרתו נכנסתי ויצאתי משדות התעופה ת"א ותל-נוף.

רוב הטייסים היו חברי מחיל וביניהם אחד המצטיינים, דובר אנגלית שהגיע מהודו - אייבי נתן. הוא המשיך לטוס לסדום לעיתים קרובות גם כשאחרים סרבו לעשות זאת. היה קשה לנחות בסדום, בעיקר בחודשים החמים.

אני חזרתי לסדום לאחר 11 שבועות של שרות קונסולרי, בכל התקופה הנ"ל כמעט ולא החלפתי בגדים ולא ישנתי במיטה נורמלית...

הנושא הגואה של קולנוע

בבולים

מאת שלמה שמגר

השטפון של בולים בנושא הקולנוע, שהחל גואה בשנים האחרונות והמאיים להציף לגמרי את האלבומים בשנה השוטפת, מסב את תשומת הלב לענף ירוק זה של הבולאות התימטית, שבעצם אינו צעיר כל כך כפי שחושבים רבים.

הניצנים הראשונים שנראו בשטח היו חמישה בולים, שהקדישה ניקארגואה ב-1939 לעסקן הציבורי והבוקר והעיתונאי האמריקאי וויל רוג'רס, שהיה גם כוכב קולנוע מצליח. מאחור יותר הצטרפה ארצות הברית עצמה להנצחת אותו טיפוס ססגוני ופופולארי.

אפס תיעוד קולנועי בבולאות ניתן למצוא אפילו בתקופה קדומה יותר: עוד ב-1927 התקיימה בוורשה תערוכת קולנוע ומילום והדואר הפולני הטביע לכבודה חותמת-תעמולה, שהיא כיום, נדירה ביותר.

ואם תרצו להפליג אחורה עוד יותר ואינכם מדקדקים בחוקי הבולאות הקלאסית, הרי שיש גם תזית דמויית בול, הראשונה בסוגה, שהדפסה ב-1912, בווינה, לרגל תערוכת ראיונע, כשהמוזה העשירית היתה ממש בחיתוליה.

מאז, כאמור, זרמו מים אדירים בירדן ומיספר המדינות המתייחסות בכבוד לקולנוע הולך ורב. יש לי חדשות בשבילכם, כפי שאומרים: גם דואר ישראל מתכנן "הצדעה לקולנוע הישראלי".

שלושה בולים בנושא מתוכננים לעתיד הקרוב ביותר. בארץ להוטה לסרטים כמו שלנו, אכן הגיע הזמן להבליט גם את הישגי כחול לבן על המסך.

מרב חובבים לקולנוע בבולאות, נוסדו באחרונה בגרמניה ובארצות הברית אגודות של אספנים, שאת מעניהן אנו מביאים לחוד בעמוד זה, והמחכות בזרועות פתוחות לחברים חדשים. שתיהן מנציאות כתבי עת עתירי תוכן, שכדאי להימנות עם קוראיהם, שכן בלעדי העבודה היסודית והמסורה שעורכיהם משקיעים במחקר, כמעט אין אפשרות להשתלט על השלל העצום של בולים, חותמות, מעטפות, חותמות-מכונות ביול וכי.

האגודה האמריקנית הוציאה לאור גם קטלוג המתייחס אך ורק לסרטים, שאזכרו בצורה זו

או אחרת בבולים וחותמות מיוחדות. אספן צרפתי חרוץ ושמו "צ'ינמה פרמו פוסטה" יצא לאור לפני חמש שנים ביוזמת שני עיתונאים איטלקים שוחרי קולנוע. הקדים אותו ב-1972 עיתונאי איטלקי ושמו גיאני קסטלאנו, שהוציא אצל בולאפי בטורינו חוברת צנועה ושמה "הקולנוע בבולים". כותב השורות הללו עשה צעדיו הראשונים בשטח בראשית שנות הששים וקיים תערוכה, או ליתר דיוק תצוגה צנועה, בנושא במסגרת שבוע ענף הקולנוע בקיסריה ב-1965. כמובן, המוצגים היו דלים יחסית, אבל זה מה שהיה. תערוכה עשירה יותר, שתתקיים בחול המועד פסח בסינמטק התל אביבי, תעיד עד

כמה רבה היתה ההתקדמות שהתחוללה מאז, לא רק מבחינת הכמות כי אם גם מבחינת האיכות.

החוברת של קסטלאנו שאזכרה לעיל עוד היתה מאד זהירה ונמנעה מלקטלג סידרה של נסיכות המיפרץ אום אל קוויין, שהופיעה ב-1969 לכבוד תריסר סרטים מפורסמים אשר זכו באוסקר הניכסף.

אז עוד התביישו לפעול בניגוד לחוקי הפדרציה הבינלאומית לבולאות ולהציג קבל עם "בולים" ר"ל, שלדעת אספנים רציניים היו בחזקת הנפקות נפסדות ופסולות. החרם על בולים אלה היה יעיל כדי כך, שלפני כשנתיים ביקש הביטאון הגרמני המכובד "ד.ב.צ." לפרסם כתבה על קולנוע בבולאות ולאיייר אותה בתצלום של אותה סידרה ערבית מזיקה, ולא מצאה. כתב

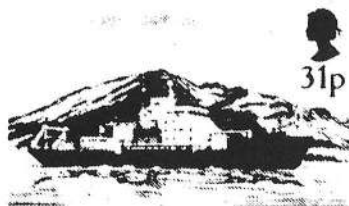
מוכרים בלבד...

הפטיש ירד על שטרייכלה

אחד האוספים המושלמים ביותר של בולי ארצנו נפל בימים אלה קורבן לפטיש הכרוז במכירות פומביות. אצל חברת 'היינריך קהלר' היוקרתית.

בימים ארבעה עד שמונה בפברואר פורק האוסף 'הולילנד' של אנטון שטרייכלה, ששמו הולך לפניו. בעל האוסף, שמת ב-1988 בגיל 44 ממחלת לב, הצטרף בהיותו בן 17 ליקבוצת העבודה 'ישראלי' בהתאחדות בולאי גרמניה, כשעיקר התעניינותו בתולדות הדואר בא"י בשנים 1840-1918. בשנות ה-70 פרסם ספר תקני בנושא 'הדואר העותומני' וכן העמיק לחקור בהיסטוריה של שירותי הדואר האירופיים בארץ. הוא הצליח לרכוש אוצר בלום של 'קדומים', שהכיל הרבה חומר מקורי של הדואר הגרמני בארץ בימי הטורקים, כמו גם של הדואר האוסטרי ומסמכי דואר חד-פעמיים, שהם נחלת תולדות היישוב בארץ.

האוסף נמכר ב-323 אלף מארק.

RRS James Clark Ross in Antarctica
British Antarctic Territory

מחליפים אניה

בטריטוריה האנטארקטית הבריטית ציינו את החלפתה של אניית המחקר הבריטית 'גיון בייסקווי', שבילתה באיזור בדיוק 35 שנים. בדצמבר הגיעה לאנטארקטיקה האניה החדשה, 'גיימס קלארק רוס', שאת מסע הבתולין שלה החלה ב-26 באוקטובר 1991.

ארבעה בולים הופיעו לרגל המאורע.

העת יצא בקריאת 'ס.א.ס.' דחופה, לאחר שהסידרה לא נמצאה לא אצל אספנים ולא אצל שום סוחר בולים ברחבי גרמניה. למזלם ולמזלי, עלה בידי לחלץ את המערכת מביוזון זה. המצאתי להם את הסידרה הנדירה והם לא ידעה כיצד להודות לי! אינני מתפאר, חלילה, שהפתי בשעתו את החרם את החרם הרישמי על בולים מסוג זה. אבל, עובדה: היא נעלמה מהשוק לגמרי. ובהשוואה למה שמונפק כיום בארצות אכזזיות - או נכון יותר, בשמן-הבולים של אום-אל-קווין הם ממש בחזקת קלאסיקה שמרנית.....

בל נחשוב, שרק אלו הפכו יקריי המציאות. דוגמה טובה יותר היא סידרה שהופיעה ב-1962 בסין העממית לכבוד השחקן הדגול מיי לאן-פאנג, שהתחמה בתפקידי נשים (אגב, בתקופת הכיבוש היפאני גידל שפם כדי שלא יאלצוהו לעלות על הבמה).

מאחר שכיכב במיספר סרטים, הוא שייך כמובן לכאן. שמונת הבולים שבהם הוא מוצג, זולים יחסית. מה שלא מצוי בשוק הוא גיליליון המזכרת שנתלווה לסידרה. ניתן לומר, שזהו הפריט היקר ביותר ב'קולנוע בולים'. אם תגלו אותו תוכלו בשקט להפקיד חמש מאות דולר תמורתו 'מינט' או, כפי שמציע המילון האקדמי לבולאות, בתמימות....

אבל גם ללא הוצאות מופרזות כאלה, המיגוון הוא עצום וכל+ אספן יחליט בעצמו היכן לצמצם את השקעותיו. האחד יגביל את עצמו לדיוקנאות של שחקנים ובמאים בלבד, השני ירכז גם חותמות מפסטיבלים ואירועים אחרים. אם להיתעלם לרגע ממנפיקות כמו סנט-וינסנט או סיארה-ליאונה, הרי שגם במדינות המכבדות את עצמן יש מרחב מספיק לחיפושים ולתגליות, בלי שהרכישות תרוששנה את האספן. ברית המועצות, צרפת, איטליה, ארצות הברית, גרמניה, ספרד ועוד נמנות עם המדינות, שהקדעשו לקולנוע תשומת לב רבה והמבטיחות לאספנים הנאה רבה תוך כדי לימוד הנושא הזוהר.

להלן כתבי עת בנושא "קולנוע בבולים":

LINE POST
C/O WYLD HOARSE
BOX 2626 STUYVESANT STATION
NEW YORK, N.Y. 10009, USA

MOTIVGRUPPE FILM, KINO, FERNSEHEN
PENZOLDT STR. 2
D-8520 ERLANGEN, GERMANY

מקסימפיליה

על החתמת גלויות מירב

מאת לוסיאן מילס

מקובל היום, במקסימפיליה תימאטית, שגלויות מירב תוסיף מימד חדש לציור הבול, על ידי הגלויה המצוירת (כאשר הבול מציג רק חלק מהנושא) או על ידי חותמת (מקום ההחתמה או חותמת אירוע).

כל אספן וחובב מקסימפיליה צריך לזכור שגלויות מירב איננה פריט "יום ההופעה", אלא מכלול, החייב להיות תואם לכללים מוסכמים לגבי כל אחד ממרכיביו.

חותמת יום ההופעה יכולה לשמש להחתמה, רק במידה וקיים התאום בין המקום לבין נושא הבול (צלום מס' 1). יחד עם זאת, ניתן להשתמש בחותמת אירוע, חותמת תעמולה, חותמת ביול או בחותמת תאריך ומקום, בהתאם לאפשרויות ודרישות התקנון. זמן ההתאמה יהיה ברור, יופיע רק תאריך אחד ולא תקופה.

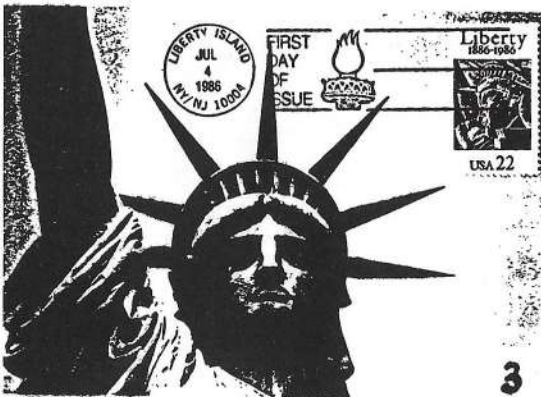
העדך המקסימפילי של גלויות מירב, לוקח בחשבון את סוג ההחתמה, נדירותה, שלמותה ונקיונה.

אם לגבי אתרים, על מנת לקבל התאום הנדרש, מקום אחד בלבד יכול לשמש להחתמה, שונה המצב לגבי אישים, אומנות, ספורט, חי וצומח וכ'.

2

3

יחד עם זה, כאשר נושא הבול הוא אומנות, חלל או אישיות מפורסמת והוא נמצא מחוץ לגבולות הארץ שהנפיקה הבול, באופן יוצא מן הכלל, מאפשר התקנון החתמה בבירה או על-ידי חותמת יום ההופעה. הרחבה זו נובעת מן האופי האוניברסלי של הנושאים המוזכרים.

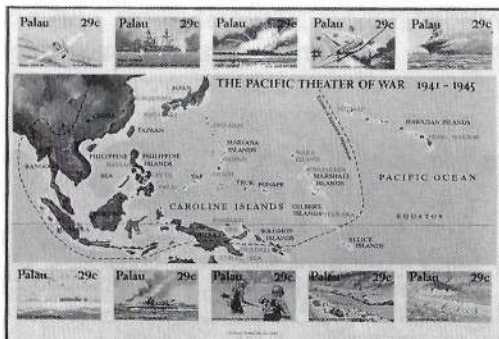
כאשר הנושא הוא ספורט, תעשה ההחתמה רק במקום האירוע (צלום מס' 4) או באזור בו הוא נפוץ.

מנצחים גיבורי

"פרל הרבור"

למחרת, ה-8 בדצמבר 1941, הכריז הנשיא רוזוולט מלחמה על היפאנים, מלחמה באוקינוס השקט, שבעבור ארבע שנים הסתיימה בניצחון מוחץ של האמריקאים, כפי שניבא האדמירל היפאני יאממוטו לאחר המתקפה: "אני חושש שהערנו ענק ישן ומילאנו אותו בנחרצות איומה". (משפט זה מופיע מעתה בשובר אחד הבולים של איי מארשל).

נוסף לארצות הברית הופיעו באי פלאו, איי מארשל, גויאנה, סיירה ליאונה וסט. וינסנט, בולים מרשימים לזכר האירוע. באיי פלאו, מדינת האיים, אי-שם מזרחה מאיי הפיליפינים, הופיעה גיליונית זיכרון עם 10 בולים ביניהם מפת הקרבות באוקינוס השקט, בגודל שניתן לזהות את מירב האיים בזירת הקרבות, כשהבולים מאתרים תמונות קרב. גיליונית אחרת הופיעה בסט. וינסנט ובה 15 בולים עם גיבורי פרל הרבור.

כך רוקדים בסיישלס

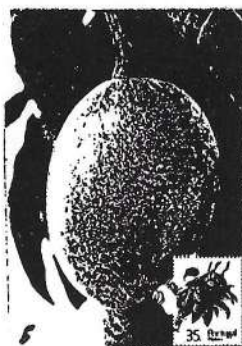
באיי סיישלס הופיעו 5 בולים בניקוב, כשבכולם מדגם מחולות מודרניים מערביים...

לגבי החי והצומח, דרושה הכרה מעמיקה של הנושא, מאחר וההחתמה חייבת להעשות באיזור הגיאוגרפי המתאים (צלום מסי 5, MANGA, האי MADEIRA).

במקרה של אתרים ללא סניף דואר, אפשר להחתים בישוב קרוב או בדואר-נע. הערך המקסימלי יעלה, ככל שהישוב מרוחק יותר.

החתמת גלויות מירב ביום האירוע תחשב ל"טובה מאוד" (תאום מירבי) ו"מספיקה" עבור כל תאריך אחר שלא מעבר לתקופה של 5-10 שנים מיום הופעת הבול. לאחר תקופה זו, התאום מבחינת הזמן יהיה "טוב", רק במקרה של חותמת מיוחדת המתייחסת לנושא הבול.

תשומת לב יתרה למאפייני ההחתמה, תעניק לכל גלויות מירב לא רק ערך מקסימלי גבוה, אלא גם מידה של מקוריות.

DIE SYNAGOGENIM ALLG.
 KRANKENHAUS IN WIEN
 ERBAUT 1903
 ZERSTÖRT 1938
 GEDENKTAFEL
 בית הכנסת
 בוינה
 נבנה ב-1903
 נחרב ב-1938
 180-00

שרידי ביכ"נ בוינה והקופסה הכחולה

בימים אלה הופיע באוסטריה פריט בולאי יוצא דופן שיעניין במיוחד את אספני יודאיקה. הכותנה לשוּבֵל-בול שהונפק שם ביוזמת חוג ידידי הבול הישראלי, בראשותו של מרסל רובין, יחדי אוסטרי, בעל קשרים הדוקים עם ישראל והתנועה הציונית.

את מרסל רובין פגשנו בתל-אביב, בביקור עבודה בארץ לקראת ארגון תערוכת בולים בוינה לרגל 90 שנות קק"ל.

הפריט המעניין שהופיע בוינה קשור במחקר היסטורי מטעם הקהילה היהודית בוינה, שהטילה על ההיסטוריונית מ. מילר, יהודיה המתמסרת לחקר אתרים יהודיים באוסטריה. מילר מצאה, על-פי תכניות ועדויות, שבבית-החולים הכללי של וינה היה לפני המלחמה בית-כנסת, שנבנה שם על-ידי ארכיטקט יהודי בשם מקס פליישר ב-1903. בית-הכנסת שליד בית החולים פעל עד ליל הבדולח ונהרס עם מאות בתי-כנסת אחרים ב-1938. קיומו בבית-החולים נשכח, ורק בחורף 1991 נתגלו התכניות ובעקבותיהן המבנה, שהפך בתום המלחמה למחסן של בית-החולים.

קיומו של בית-הכנסת. את תוכן השלט באותיות כתב, הדפיסו שם ידידי הבול על-גבי שובלי בולים אוסטריים ברשות הדואר האוסטרי. האספנים זכו לפריט בולאי ייחודי חדש. (באוסטריה מונפקים הרבה בולים עם שובלי ביניים בלתי-מודפסים וברשות הדואר ניתן להדפיס עליהם מיני הקדשות ולשייך אותם לנושאי איסוף שונים).

רובין סיפר לנו, שבתערוכה שתתקיים בחדש פברואר, יוצגו בולי ישראל ובולי קק"ל. לרגל התערוכה יופיעו שלושה בולים מיוחדים עם שובלים, ביניהם הקופסה הכחולה.

בול קק"ל בהנפקת הדואר

אין זה סוד שיש "אי פירגון" מסויים מצד רשות הדואר למפעל בולי קק"ל, שליד הלישכה הראשית. בולי קק"ל הם, כידוע, תוויות-זיכרון עם מסר חינוכי-ציוני אך בשום אופן אינם בולי דואר.

בשנים האחרונות השתכללה תעשיית הבולים של קק"ל והם דומים בכל לבולי דואר ממלכתיים והרבה אספנים מגוונים את אוספיהם בבולים אלה, לצד בולי-דואר של רשות הדואר הישראלית. זו האחרונה, היתה מעדיפה שהקק"ל תחדל מהנפקת בוליה, אך מטעמים ציוניים, השלימה עם התופעה.

דף מזכרת, המוצע מדי-פעם על-ידי רשות הדואר לפי הזמנות מיוחדות, והוקדש באחרונה למלאות 90 שנה לייסוד קק"ל, מדגים, נוסף לבולי הדואר הרשמיים, גם בולי קק"ל - הן מתקופת ה"מעבר" והן מן התקופה האחרונה.

דף המזכרת של קק"ל הוצא במהדורה של 3000 יחידות באנגלית ו-1000 בעברית.

עתה, עם גילוי התכניות ואיתור המקום, הותר על-ידי עיריית וינה, הנהלת בית-החולים וועד הקהילה היהודית להצמיד שלט לבנין ובו ציון

מייסדו היהודי של בנק "מדורו"

פריט "יודאיקה" חדש הופיע זה עתה באנטילים ההולנדיים ואין ספק שיעניין את אספני "יודאיקה". הכוונה לבולים שהוקדשו לבנקאים ידועים, שלפני 75 שנה יסדו את הבנק הידוע "מדורו" בקורסאו, אי בים הקאריבי, במרחק 70 ק"מ צפונית לוונצואלה (שידך להולנד).

לפני 75 שנה נוסד הבנק "מדורו" בהולנד וב-2 בינואר 1918 פתח את דלתותיו לקהל. בשותפות עם בנק זה, ביוזמתו של יוסף אלברז קוריאה, הוקם הבנק המסחרי הראשון באנטילים ההולנדיים. באותה שנה בנתה חברת "של" מפעל לזיקוק נפט גולמי בקורסאו והדבר גרם ל"בום" כלכלי גדול במקום. הבנק פתח סניפים חדשים באיזור שהתפתח והגיע לשם דבר ומוניטין בין-לאומי עם מרכזי בנקאות בניו-יורק, אמסטרדם, קאראקס, מקסיקו וריאו-דה-זנירו.

דואר האנטילים כיבד את זכרו של יוסף אלברז קוריאה בבול בערך נקוב של 30 סנט. קוריאה נטל חלק בתפקידים חשובים מאד בקורסאו ואף זכה באותות הצטיינות ממלך הולנד, וממשלות נורבגיה, פאנאמה וונצואלה. ב-1976 הוסב שם הכיכר בקורסאו, בה נמצא הבנק ל"כיכר קוריאה".

הבול השני שבסדרה מראה את סמל הבנק "מדורו" שהוא הראשון בסוגו בממלכת הולנד, שכן הוא מודפס בכסף; ערכו 70 סנט ובסמל נראים אריות הלקוחים מסמל הולנד ומצביעים על הקשר ההדוק בין האנטילים למדינת האם.

הבול האחרון בסדרה, שערכו 155 סנט, מוקדש אף הוא לדמות שפעלה רבות בקידום עסקי הבנק "מדורו".

ליהדי יצחק חיים קפרילס, שהחל את עבודתו בבנק כבחור צעיר בן 16 והגיע לניהול הבנק, תפקיד בו כיהן עד 1974 וכיועץ עד לשנת 1980. בזמנו צמח הבנק למימדים ענקיים. קפרילס נבחר אף כנציג הפרלמנט וזכה באותות הצטיינות ממלכת הולנד, מלכת בריטניה וממשלות ונצואלה ובראזיל.

הכוונה אכן, לסידרה יהודית למנהיג.

מאה ליוליוס פופר

מאת דן גלילי

מספר פעמים הונצח זכרו ומפעלו של היהודי הרומני, יוליוס פופר, מייסד הדואר המקומי ב"ארץ האש-פיירלנד", בספרדית "טיירה דל פואגו".

ההנצחה האחרונה באה מארץ הולדתו, רומניה, שם הופיעה מעטפת זיכרון מיוחדת עם חותמת אירוע בצורת בול המצאתו.

יוליוס פופר, מהנדס במקצועו, ניהל בסוף המאה הקודמת חברת מכרות בארגנטינה, יצא לפתח מכרות באי "טיירה דל פואגו", שליד חופה הדרומי של ארגנטינה (השם נובע מהדלקת מדורות על-ידי מלחים שעברו שם לראשונה ב-1519, בעת שחצו את מיצר מגלאן).

ב-1884 יצא פופר בראש משלחת אל האי ונחל שם הצלחה בלתי רגילה, שכן כבר ביום הראשון הצליחו כל חברי המשלחת להפיק חופן זהב ביום עבודה אחד (!). בעקבות ההצלחה הופיעו מאות מחפשי זהב ופופר החליט להכריז על עצמו כמלך האי. הוא הטביע מטבע משלו ובול מיוחד ששימש למשלוח דברי-דואר, שיצאו לארגנטינה וצילה הסמוכות. הבול הוא בן 10 סנטבוס וכתוב עליו שהוא בול מקומי. במרכזו האות "P", ראש תיבה של השם "פופר".

משטרו של פופר לא האריך ימים וזיכיונו בוטל על-ידי ממשלת ארגנטינה וזו אף שלחה סירת מלחמה עם צו מאסר נגד פופר. עוד לפני שנפסק דעו על-ידי בית המשפט, שם פופר קץ לחייו בשנת 1893.

עתה, במלאות 100 שנה להופעת הבול הפרטי של פופר, הוטבעה ברומניה חותמת האירוע המיוחדת. החותמת היא תעתיק מדויק של הבול המקורי של פופר.

דגל ישראל באוסטריה

דגל ישראל צנוע מופיע בחותמת זיכרון אוסטריה שהוטבעה לרגל יריד בולאי בזינדלפינגן. את החותמת מצאנו בעיתון גרמני כשבהסבר לצילום כתוב: אספני יודאיקה - זהירות: בחותמת היריד בזינדלפינגן ניתן להבחין בדגל ישראל...

צ'פלין כספר יהודי...

זכור, הופיע צ'רלי צ'פלין בסרטו הגדול, "הדיקטטור הגדול" בשני תפקידים: "אדנולד הינקל" הדיקטטור המנופח של "טומניה" והכפיל שלו, הספר היהודי המפוח.

התמונה מתוך הסרט של הספר היהודי ובת זוגתו בזמן ההוא, פולט גודארד, מופיעים עתה בכול מתוך סידרה של קטעי סרטים בבולים שהופיע בסיירה ליאונה.

בסידרה 11 בולים המתארים 11 סרטים. בול אחר בסידרה, שיעניין אף הוא את אספני "יודאיקה", מראה קטע מהסרט "יומנה של אנה פראנק" משנת 1959 בהפקת "פוקס המאה ה-20". (ראה עמ' 12).

הסרטים האחרים המוצגים בבולי סיירה ליאונה מתארים את "גליהנוס ובחזרה" עם אדי מרפי, "המתקפה" עם גיאק פאלאנס (1956), "הגשר על נהר קוואיי" עם ויליאם הולדן (1957); "ספינת החיים" בבימויו של היצ'קוק ובכיכובה של טלולה בנקד; "חולות איבו גימה" עם ג'ון ויין; "30 שניות מעל טוקיו" עם ואן גינסון וספנסר טרייסי (1944); "קזבלנקה" עם המפרי בוגארד ואינגריד ברגמן (1942); "תורה תורה, תורה" עם ג'ייסון רוברדס וג'וזף קוטון; שתי גליוניות זיכרון שהופיעו עם בולים אלה הם מתוך "שעת האפס" עם גרגורי פק ו"פטון" עם ג'ורג' סי סקוט.

אף מילה לשווארץ...

בשנת 1845 נולד בהונגריה ממציא יהודי, אבי ספינת האוויר, דמויית סיגר, הידועה עתה בשם צפלין. הממציא היהודי היה דוד שווארץ, סוחר עצים בעיר זאגרב, זירת הקרבות היום ביוגוסלביה, אז בתחום הקיסרות האוסטרו-הונגרית.

שווארץ הגה רעיון של ספינת אוויר מוצקה ושקד על פיתוח רעיונותיו, תוך פתרונות מדעיים. את אמצאתו הגיש לממשלה האוסטרית, אך זו לא הסכימה לממן את הנסיון, שנשמע כלא רציני... שווארץ היה אמיד, יצא לגרמניה ומימש את חלומו, הוא בנה ספינת אוויר משוכללת, אך גם כאן, לא הצליח בתחילה לשכנע את ממשלת גרמניה לממן ניסויים של ממש, אלא באיחור מה. ב-1897, החליטו הגרמנים להכנס לפרוייקט בניית ספינת האוויר ואולם המברק שבא לבשר לשווארץ על ההחלטה המשמחת, גרם למותו, מרוב התרגשות.

המצאתו של שווארץ יצאה לאוויר עוד באותה שנה ובין הנוכחים בטיסה ההיסטורית היה הגראף צפלין, שכידוע רכש, מאוחר יותר, את התרשימים של שווארץ מאלמנתו ובנה ספינה חדשה וקרא לה על שמו, הלא היה ספינת הצפלין הנודעת.

הסיבה שנזכרנו בסיפור הצפלין, נעוצה בהופעת בול צפלין חדש בגרמניה, במלאות 75 שנה למותו של פרדיננד פון צפלין.

בול הצפלין הגרמניה הופיע ב-6 בפברואר 1991, אחד מתוך 25 הצעות שהוגשו לתחרות, אבל, כפי שזה קרה בעבר, בכמה הנפקות אחרות - אף מילה לשווארץ...

המצאתו המקורית של דוד שווארץ לא מוזכרת, לא בכול ולא בטקסט המלווה את הופעת הבול. ממש התכחשות להיסטוריה של הצפלין, שאינו אלא פיתוח ספינת האוויר של דוד שווארץ הוונגרי. לזכותם של ההונגרים ייאמר שכאשר הם מנפיקים בולים בהקשר לצפלין, הם כן מזכירים את דוד שווארץ, אולי מתוך לוקל פטריסטיית על שהוא יליד הונגריה ואולי, פשוט, מפני שזו אמת היסטורית...

הופיעו בולי ROSSIYA הראשונים

המהפך הפוליטי בברית המועצות, הביא, כצפוי, למהפך בולאי מרחיק לכת לא פחות. החל מן הראשון לינואר אין מדפיסים עוד בולי ברית המועצות, אלא בולי רוסיה, ברפובליקה הרוסית, וכמובן בולים עצמאיים גם ברפובליקות האחרות. עד-כה נמסר על בולים עצמאיים בארמניה, אזרביידז'אן, בילורוס, גורגיה, קזאכסטאן, קירגיזסטאן, מולדובה, אוקראינה, טדז'יקיסטאן, טורקמניסטן ואוזבקיסטאן (11 רפובליקות עצמאיות). 3 הבלטיות השתחררו זמן מה לפני-כן ובולים של לטביה ליטה ואסטוניה נמצאים כבר במחזור ואפשר אף לראותם על דואר שמגיע לישראל.

התופעה החדשה של 11 ועוד אחת מדינות במקומה של ברית המועצות מהווה, בין השאר, בעיה כספית קשה למדי עבור ציבור אספני בולי ברית המועצות, ששנים הורגלו לאסוף בולים בהשקעה כספית זעומה ביותר. עתה עליהם לאסוף 12 מדינות במקום אחת...

11 הרפובליקות עדיין בהתארגנות ואין לנו פרטים על המדיניות הבולאית שם. לגבי רוסיה ידוע שהחל מינואר 1992 מופיעים שם בולים כששם המדינה באותיות קיריליות ולטיניות ROSSIYA. בולים עם השם רוסיה בנוסף לראשי התיבות של (USSR, SSSR) C.C.C.P. השם רוסיה מופיע

עתה בבולים לראשונה מאז 1918, עת הופיעו שם (בתקופת קרנסקי) שני הבולים הראשונים המראים חרב שוברת שלשלאות עבדות...

אחר-כך הופיעו הבולים הסובייטים בלי השם רוסיה - ואחדים מהם הוקדשו לרעב שפקד את הארץ לאחר המהפכה.

הרעב ברוסיה העסיק את המנהיגות עד-כדי-כך, שהדפיסו בולים עם קריאה "עזור לרעבים". הנה כמה שההיסטוריה חוזרת על עצמה...

"בלגאן" חוגג שם לא מעט והמכתבים היוצאים עתה מרוסיה נושאים בולים שונים, ישנים לרוב, לרבות בולים פיסקאליים שאינם בולי דואר.

מיון שבהודעה הרשמית לא קיבלנו דוגמת הבולים החדשים, אלא תיאור בלבד, ביקשנו לראות אצל אחינו העולים מכתבים עם בולים חדשים, כפי שנמסר בהודעה, אך לשווא. כל מבול המכתבים החדשים שראינו מבויליים עדיין בבולים הישנים עם האותיות C.C.C.P. (!).

בהנפקה הקרובה סידרה משותפת עם ארה"ב, שהוקדשה להישגים בחלל. הבולים יופיעו רק במאי השנה בשם רוסיה-ארה"ב, במקום בריה"מ-ארה"ב לפי התוכנית המקורית. במאוס השנה תופיע סידרה מוקדשת למפצח האגוזים של צ'ייקובסקי, איקונין ולכבוד הרפובליקות החברות בחבר העמים.

1992 BALE ISRAEL CATALOGUE

Featuring ALL Israel stamps, FDCs, Errors + Varieties, Revenues, Postal Stationary, etc. All priced in U.S. Dollars
Much revision of prices throughout

DUE END OF MARCH 1992
We are pleased to announce
publication of the

DUE END OF JUNE 1992

1992 BALE PALESTINE MANDATE CATALOGUE

הזמנות:

ה.ש. פילא (אורי שליט) ת.ד. 4933, ת"א 61040 טל: 03-657466 או 03-6957652
או אצל סוחרים הבולים חברי אגודת סוחרים הבולים בישראל

האם יש לתת בולים לנוער?

בכתב-העת הבולאי "לינס" מצאתי דברי יועץ לענייני הנוער בשם סטיבן רוד, שימצאו עניין גם אצלנו. להלן תירגום הקטע:

האם מתן בולים לנוער נוגד את המטרה שתביא את הנוער לאיסוף בולים?

בשיחות עם מדריכי נוער למדתי משהו, שלי היה ברור כשמש בשמים.

מתן בולים לנוער, חשבתי, הינו לתת בולים מעניינים שיגרו אותם להתעניין בבולים ולהתחיל לאסוף בצורה מסודרת.

מעולם לא חשבתי, כי מתן בולים לנוער משמעותו שהם לא יצטרכו להשקיע בתחביב כסף, זמן ואנרגיה. להיפך, מתן בולים לנוער הינה דרך נהדרת להציג את התחביב הנפלא הזה בפניהם.

לאחר "שנדבקו", ובתקווה שיקבלו הדרכה ממבוגר בעל ידע באיסוף בולים, בודאי יהיה עליהם להשקיע זמן אנרגיה וכסף בתחביב. מתוך שיחה עם העורך ואחרים נוצר הרושם מתוך מכתבים שהגיעו אלינו, כי יתכן והכוותר נותנת משמעות מסולפת לסיסמא "תן בולים לנוער" ונוצר הרושם שבולים הניתנים בחינם, אין להם ערך ואינם מושכים... ברצוני להדגיש כי אנו מדברים על גישה אחת מתוך הרבה של הצגת איסוף בולים לנוער. אפשר להשוות את השי לדוגמא שנותנים לנו לטעום במסע פרסום לגלידה או סבון חדש. אם המוצר מוצא חן בעינינו - אנו קונים ממנו. לזה אנו מתכוונים בסיסמא "תן בולים לנוער", זהו פתיון. לא מוכר הגלידה ולא עולם הבולאות יכול להתקיים על דוגמאות חינם, אלו הם רק אמצעי מכירה.

אני חוזר וטוען כי על כל אחד מאיתנו להחזיק באמתחתו מספר מעטפות עם בולים מעניינים, וכאשר ניגש אלינו נער במועדון הבולאי, בתערוכה, או בכל מקום אחר, חשוב כי ניתן לו שקית בולים ובנוסף נקדיש לו זמן ונסביר מה המיוחד בבולים אלו.

באחת מהתערובות בהם השתתפתי, הרצאתי ובסוף ההרצאה חילקתי לנוכחים מעטפות עם בולים. המשימה שלהם היתה להסתובב בתערוכה למצוא נער או נערה ולתת להם את המעטפה כשי והסבר קצר על בולים, חותמות וכו'.

יותר מ-20 משתתפים לא תארו לעצמם שאכן יהיו מתרגילים כזה. אספן אחד מספר: "נגשתי לנערה, הצגתי את עצמי, ולאחר שאמרה שהיא אכן אוספת בולים אמרתי לה כי יש לי הפתעה עבורה. הייתם צריכים לראות את פניה כאשר היא לקחה את המעטפה". וזהו רק ציטוט אחד. זו גם כן רק דרך אחת לתת בולים לנוער. אך אם אתה מוכן לתת בולים, אנא ודא, כי הם בלתי פגומים ובעלי מגוון רחב של נושאים. אל תשים בחבילה בולים כפולים, 10 בולים צבעוניים שווים יותר מ-100 בולים מן השורה. מאה בולים ללא ערך אינם יכולים לעורר את העניין והדמיון של הנוער. ועכשיו אתם יודעים מדוע אנו מסיימים תמיד את הכתבות בסיסמא: "תן בולים לנוער ותגרום להם לאסוף בולים כתחביב קבוע ולא באופן אקראי".

הביא לדפוס: מוטי קרמר

שנת הקוף

1992 היא, לפי הלוח הסיני "שנת הקוף" ולפי כך בולי ראש השנה של הונג-קונג הוקדשו לקופים. זו הסידרה השישית של הונג-קונג מאז 1987 שהיתה שנת ארנבת, שהדואר שם מקדיש בולי ראש השנה למזל השנה. (ארנבת-1987; דרקון-1988; נחש-1989; סוס-1990; כבש-1991; וקוף-1992;

אגדות רבות מתהלכות על בחירת בעלי-החיים לקביעת שמות השנים. אחת מהן היא הפשוטה ביותר:

בדחה הזמין את החיות אליו כדי לתת שמות לשנים ואלה הופיעו, במקרה, לפי הסדר; העכברוש, השור, הנמר, הארנבת, הדרקון, הנחש, הסוס, האיל, הקוף, התרנגול, הכלב, והחזיר.

חשמל בהונג-קונג

בהונג-קונג ציינו השנה מלאת 100 שנה לראשיתו של החשמל שם. היובל צויין בבולים מיוחדים וגיליונית זיכרון, עם נוף העיר ופנסי רחוב...

20 בולי ליסוטו עם ציפורים מצויות

תמונת חרושצי'ב האחרונה

כידוע, אין כל סיכוי שברוסיה של היום יופיע בזמן כלשהו בול דואר עם אחד הדיוקנאות מתקופת השלטון הקומוניסטי.

לסטלין היה "מזל" כלשהו והצילום ההיסטורי של ועידת טהרן וועידת יאלטה הופיע בכמה מדינות לא רוסיות בהקשר עם אירועי מלחמת העולם השנייה. מזל כזה היה גם לחרושצי'ב, ובגויאנה הופיע דיוקנו בסידרת בולים שהוקדשה לדה-גול. דה-גול הצטלם עם חרושצי'ב ב-1960.

מבולי קפריסין
"ברצלונה '92"

אבו-סימבל והחומה הסינית

ביום ו', 24 בינואר, היתה הנפקה חגיגית בדואר או"ם, לרגל הופעת סידרת שישה בולים עם פלאי טבע ויצירות אדם על-פני כמה יבשות. הבולים הוקדשו לעתיקות אבו-סימבל במצרים, החומה הסינית, מפלי איגואסו בברזיל, פארקים בנפאל, אוסטרליה ובריטניה. המעצב הוא האמן היהודי רוברט שטיין.

200 לשער ברנדנבורג

שער ברנדנבורג מעורר בוודאי חלחלה בקרב היהודים בהיותו מרכז האירועים בברלין בתקופת היטלר. השנה מלאו 200 שנה להקמתו, בימי המלך פרידריך וילהלם השני, ששימש במשך שנים סמל לעוצמה ואחדות גרמניה. עתה, עם איחודן של שתי הגרמניות, מתחזקת הסימליות הזאת ושיקומו הפיסי של השער החזיר לו, ללא ספק, את הפאר, אך גם את האימה.

שש מדינות מצאו עניין לציין את מלאות מאתיים השנים לשער ברנדנבורג והנפיקו בולים וגיליונות זכרון, במנה לא מבוטלת.

שש המדינות הן: אנטיגואה וברבודה, גויאנה, סט. וינסנט, ס.ו. גרנדינס, טורק וקייקוס, אוגנדה.

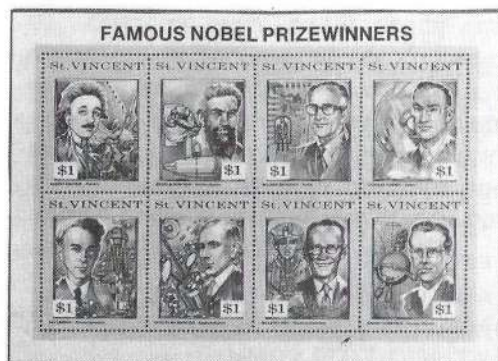

תמונות זהות

מספר הבולים שהוקדש לבית המלוכה הבריטי הוא כה גדול, שלא ייפלא, כי פה ושם אנו מוצאים בולים עם צילום זהה במדינות שונות, פשוט נגמרות לפעמים הפוזות...

המנה האחרונה של בולי המלוכה אליזבת השנייה מתיחסת למלאות 40 שנה למלוכתה ולנושא הזה הוקדשו בולים ברוב מדינות חבר העמים, לרבות בולים עם תמונה זהה בכמה מדינות (סמואה, סיישלס, דרום ג'ורג'יה, קיימן ואיי הודו המערביים).

בהזדמנות החגיגית של בולים לבעלי פרס נובל המקובלים מדי שנה בכמה מדינות, בעת חלוקת הפרס בשוודיה, הגדילה לעשות מדינת האייים הנסית סט. וינסנט, באיים הקאריביים, והנפיקה לא פחות מ-40 בולי אישים במנה אחת ועוד שתי גליונות זיכרון (!).

סט. וינסנט הקדישה 8 בולים למדענים בעלי פרס נובל; 8 בולים למדינאים; 8 בולים לבדרנים מפורסמים; 8 בולים לספורטאים דגולים ו-8 בולים לשחמטאים ידועים.

8 בדרנים

בסידרת הברדרנים שהופיעו זה עתה בבולי דואר של סט. וינסנט כלולים מייקל גיקסון, מדונה, אלוויס פרסלי, דוד בואי, פרינס, פרנק סינטרה, ג'ורג' מייקל ומיק ג'אגר.

לסידרת שמות הבולים, שהופיעו בגיליון זוטא, צורפו שתי גליונות זיכרון - אחת עם אלוויס פרסלי והאחת עם הזמרת מדונה.

ממבט ראשון נראה מוזר הקשר בין גיקסון, ג'אגר ובואי וזמרי פופ ורוק כמו פרסלי, מדונה, פרינס וג'ורג' מייקל לבין פרנק סינטרה, זמר כל הדורות. נראה שרק גיליון הזיכרון שהופיע בו יחד קושר את שמות הזמרים שבדורו אותנו ומבדרים עדיין על הצד הטוב ביותר...

אכן, ארבעים בולים עם 39 גברים מפורסמים ורק בול אחד עם דיוקן אשה - הזמרת מדונה. ואלה המדענים: אלברט איינשטיין (בעל פרס נובל בשנת 1921 לפיסיקה); וילהלם רונטגן (פיסיקאי גרמני בעל פרס נובל לשנת 1901 על פיתוח הרנטגן הנקרא על שמו); ויליאם שוקליי (פיסיקאי אמריקאי בעל פרס נובל על פיתוח הטרוניסטור); צירלס טוונס, (פיסיקאי אמריקאי בעל פרס נובל ב-1964 על פיתוח הלייזר); לב דוידוביץ לנדאו, (יהודי סובייטי, בעל פרס נובל ב-1962 לפיסיקה); ג'וליו מרקוני (פיסיקאי איטלקי בעל פרס נובל ב-1909 על פיתוח הטלגרף); ויליאד ליבי (כימאי אמריקאי בעל פרס נובל בפיתוח האטום); ארנסט לאורנס (פיסיקאי אמריקאי בעל פרס נובל לפיסיקה).

TEL-AVIV STAMP Co.

YACOV TSACHOR

בולי תל-אביב

מכירות פומביות

MAIL AUCTION Of

HOLYLAND, JUDAIC AND ISRAEL

PHILATELIA

Illustrated Catalogue Free Upon Request

POSTAL ADDRESS: P.O. BOX 16218,

TEL-AVIV, ISRAEL

TELEPHONE: 03-226294

(EVENINGS ISRAEL TIME)

FAX: 03-5245088

מעוניינים בחליפין

אשר כרמי, ת.ד. 5105, אשדוד 77150, מעוניין להחליף בול הכנסה הפוך של 10 לירות תמורת בול הכנסה הפוך בן 20 לירות.

ש. זוהר, ת.ד. 21-224, ת"א 61211, מוכן לספק מעטפות, חותמות ובולים בנושאים שונים, תמורת מכתבים-מעטפות וחותמות מנהלת העם, כב"א וידיאקה. טל. 03-454054.

Ing. We. Stoganoff	Edmond Pakulsky
P.O.B. 300	10-689 Olsztyn
700 - RUSSE	UL Stramkowskiej 5/10
BULGARIA	POLAND
***	***
Victor Ingitevich	Sacher Vitezlav
Nelioratorov 4/7	Posta 12 box 65
181340 NOVORZEV	cs 73802 Frydek-Histek 2
Pskov region ROSSIYA	Czechoslovakia
***	***
Natthias Dunkel	Eugen Vitki
Am Hallackev 42. s	P.O.B. 681
2800 Bremen 41-D.B.R.	191011 Sant-Petersburg D11
GERMANY	ROSSIYA
***	***
E. Neumann	Jan Szej
424 102 nd SE 302	Ul. Kuboa nr. 39
BELLEVUE, WA 98004	42-256 OLSZTYN (Woj. Czystochowa)
U.S.A.	POLAND

יציבים לאורך תקופות ארוכות, שוב אין, לדעתי, צורך בבולים אלו.

תקוותי, כי התאחדות בולאי ישראל תפעל במלוא מרץ לריסון המחירים אותם מנהיג השירות הבולאי, לרווחת האספנים.

ברכת שלום
בני מלך,
מגדל העמק

הכתבים למערכת

ראשית, ברצוני לשבח את חברי המערכת על עבודתם בעריכת הירחון. לדעתי, ערוך הירחון בטוב טעם, ואני מקווה שאם גידול מס' המנויים, יופיע הירחון בתדירות של אחת לחודש.

לאחרונה הנפיק השירות הבולאי מס' רב של סדרות בולים, דבר זה יפה, אך לא בכל מחיר. לדעתי, הגוים השירות הבולאי במחירים, החל מהגליונות הבלתי מנוקבת שהונפקה לטובת המוזיאון וכלה בהנפקות מן המניין של גליונות חריגים ובולים בערכים גבוהים.

אספן ממוצע נאלץ להוציא מאות שקלים על כל הנפקה, לדוגמה: גליונות המוזיאון שמחירה 48 ש"ח בתוספת מעטפת יום ראשון קנויה שערכה מ-60 שקלים ומעלה, יוצרות לבדם סכום של 108 ש"ח להנפקה אחת, וזאת בתנאי שהאספן מסתפק בסידרה אחת. דוגמה נוספת: מעטפות היום הראשון לבולים ממוחשבים שעלו 48.50 ש"ח למנה, גם בהנפקת הבולים של ה-18.2.92, נאלץ האספן להוציא ממון רב על גליון הפוכים, גליון חריג, שני קונטרסים וכו'...

לי, בתור חייל, קשה להוציא סכומים כאלו, שגבוהים לפעמים ממשכורת צבאית חודשית. כמו כן אני משוכנע שבמשפחות ברוכות ילדים, בהם יש מספר אוספים יתקשו הורים להוציא סכומים אלו, וחבל מאד אם איסוף בולים יהפך תחביב לעשירים בלבד.

גם בהנפקה בתדירות גבוהה של גליונות חריגים, אני רואה טעם לפגם, שכן הדבר גורם להיותם נחשבים לנדירים ומיוחדים פחות בעיני אספנים. לדעתי, יש לחזור לקצב שהיה נהוג בעבר, בו הופיעו גליונות מסוג זה אחת לכמה שנים בלבד.

נקודה נוספת שברצוני להעלות, היא הנפקת הבולים ללא ערך נקוב והנפקת בולים ממוחשבים. לענ"ד, על אף שרשות הדואר משכללת בכך את השירות ללקוחות, נגרם הפסד גדול לאספנים, בשל בולים אלו. פחות ופחות בולים של סדרות מן המניין וזיכרון נראים בדואר. נקודה זאת חמורה משום שיוצא שהדרך להשגת בולים של סדרות מן המניין היא בעיקר ע"י רכישתם מהשירות הבולאי ומסוחרים. וממה נפשך, אם בולים אלו (הסדרות מן המניין) מיועדים בעיקר לאספנים (שכן לצורכי דואר משתמשים בבולים ללא ערך נקוב או דואר ממוחשב) מדוע ערכיהם גבוהים? הנפקת הבולים ללא ערך נקוב היתה מוצדקת בשנים בהם האינפלציה דהרה ומחירי שירותי הדואר השתנו חדות לבקרים, אך כעת, כאשר המחירים

שחקני קולנוע - טנזניה 1992

הירחון הישראלי לבולאות